

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสถาบัน
ประกันการลงทุนพหุภาคี พ.ศ. ....

อพ. ๓๐ / ๒๕๔๒ สมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ

จัดทำโดย: ส่วนบริการวิชาการหอสมุดรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. 244-1318-21 โทรสาร. 244-1322

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันประกันการลงทุน
พหุภาคี พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดย รวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวที่ตัดจากหนังสือพิมพ์ และ/หรือ สรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ประกอบการพิจารณาแก่สมาชิกรัฐสภา และผู้สนใจทั่วไป

เอกสารประกอบการพิจารณานี้ ส่วนบริการวิชาการ หอสมุดรัฐสภา สำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้จัดทำ การนำข้อความหรือส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารนี้ ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างที่มากำกับไว้ด้วย

หากต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม โปรดติดต่อส่วนบริการวิชาการ หอสมุดรัฐสภา หมายเลขโทรศัพท์ 2441319 ถึง 2441321 โทรสาร 2441322

ส่วนบริการวิชาการ
หอสมุดรัฐสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ส่วนบริการวิชาการ หอสมุดรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โทร. 2441318-21 โทรสาร 2441322

สารบัญ	หน้า
1. หลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของ สถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	1
2. สรุปสาระสำคัญ	2
3. สาระสำคัญของสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี	3
4. ความเป็นมาในการดำเนินการเพื่อเข้าเป็นสมาชิกสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี	5
5. ข่าวกจากสื่อมวลชน	9
- รัฐสภาให้สัตยาบันกรณีไทยเป็นสมาชิกสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี	9
- ความตกลงพหุภาคีด้านการลงทุน กับความพยายามของกลุ่ม OECD สรุปจากฐานเศรษฐกิจ (13-16 ก.ย. 2541)	10

สมชาติ ธรรมศิริ

นิติกร 6

ปรัชญาภรณ์ อมรเวช

วิทยากร 4

ผู้รับผิดชอบ

อัจฉรา ชุมเหล็ก

ดาวรัตน์ สมจิตร

รัชณี ปัญญา

ผู้บันทึกข้อมูล

หลักการและเหตุผลแห่ง
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี

เหตุผล

โดยประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี ซึ่งตามอนุสัญญาดังกล่าวได้กำหนดให้สถาบันประกันการลงทุนพหุภาคีเป็นนิติบุคคลและมีสำนักงานตั้งอยู่ในประเทศไทย ดังนั้น เพื่อคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี และเพื่อให้สถาบันและพนักงานของสถาบันได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในการดำเนินงานและการปฏิบัติงานของสถาบันในประเทศไทย รวมทั้งเพื่อให้คำตัดสินชี้ขาดในการอนุญาโตตุลาการซึ่งมีขึ้นเพื่อระงับข้อพิพาทตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคีมีผลผูกพันและบังคับภายในประเทศไทยได้ตามที่อนุสัญญากำหนดไว้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัตินี้มุ่งคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันประกันการลงทุน
พหุภาคี (ที่จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคีเมื่อวันที่ 12
เมษายน พ.ศ. 2531) ในประเทศไทย ดังนี้

1. ให้ถือว่าสถาบันเป็นนิติบุคคลและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย
2. ในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทยให้สถาบัน ทรัพย์สิน บรรณสาร
และเจ้าหน้าที่ของสถาบันได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันเท่าที่รัฐบาลไทย
ได้ทำความตกลงไว้กับสถาบัน
3. ให้คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ได้จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญาว่าด้วย
การจัดตั้งสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคีมีผลบังคับได้ในประเทศไทย
เสมือนหนึ่งเป็นคำพิพากษาถึงที่สุด
4. ในการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการนั้นให้ยื่นคำร้องขอต่อ
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางเพื่อดำเนินการ
บังคับคดีโดยให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
ในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีมาใช้แก่การบังคับตามคำชี้ขาดโดยอนุโลม
ทั้งนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

การต่างประเทศและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี (The Multilateral Investment Guarantee Agency หรือ MIGA)

MIGA คืออะไร

สถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี (MIGA) เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับประกันการลงทุนในระดับพหุภาคี ที่ได้รับการจัดตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2531 เป็นองค์กรในเครือธนาคารโลก (World Bank Group) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการเคลื่อนย้ายเงินลงทุนเพื่อโครงการที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยการประกันความเสี่ยงที่ไม่เกี่ยวกับการพาณิชย์ และเน้นการประกันความเสี่ยงทางการเมืองเป็นสำคัญ (long-term political risk insurance) ให้แก่ผู้ลงทุน พร้อมทั้งการให้คำแนะนำและให้บริการที่ปรึกษาแก่ผู้ลงทุน

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิก MIGA

1. เป็นแนวทางที่สำคัญแนวทางหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย แม้ว่าชาวต่างชาติจะเข้ามาลงทุนอย่างต่อเนื่อง โดยที่ประเทศไทยยังไม่ได้เข้าเป็นสมาชิก อันแสดงว่าชาวต่างชาติมีความเชื่อมั่นในประเทศไทย โดยไม่ต้องอาศัย MIGA ก็ตาม แต่การเข้าเป็นสมาชิก MIGA ก็เป็นมาตรการในทางบวกต่อการสร้างความมั่นใจแก่นักลงทุนเพิ่มขึ้นในสภาวะการณ์ปัจจุบัน
2. เป็นกลไกในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ลงทุนไทยที่ไปลงทุนในต่างประเทศ เนื่องจากในขณะนี้ผู้ลงทุนไทยมีแนวโน้มที่จะไปลงทุนในประเทศอื่น ๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะประเทศในแถบอินโดจีน หรือประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ซึ่งมีความเสี่ยงที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์ในระดับที่ค่อนข้างสูง ซึ่งผู้ลงทุนไทยสามารถขอให้ MIGA รับประกันความเสี่ยงดังกล่าวได้ ทั้งยังได้รับบริการด้านข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนของประเทศสมาชิกอื่นด้วย
3. การที่ MIGA เป็นองค์กรที่ให้การรับประกันความเสี่ยงที่ไม่ใช่ในเชิงพาณิชย์เพียงองค์กรเดียวที่มีลักษณะเป็นแบบพหุภาคี จึงทำให้การรับประกันครอบคลุมหลายประเทศในหลายภูมิภาคทำให้เป็นการเปิดกว้างให้ผู้ลงทุนสามารถกระจายการลงทุนไปในพื้นที่ต่าง ๆ ได้มากขึ้น และผู้ลงทุนที่เอาประกันไว้กับ MIGA จะได้รับค่าทดแทนสำหรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นโดยไม่ต้องเข้าไปดำเนินการใด ๆ หรือเป็นคู่กรณีกับรัฐผู้รับการลงทุนนั้น ๆ ด้วยตัวเอง อันจะเป็นการลดภาระของผู้ลงทุนได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ ผู้ลงทุนที่ได้รับประกันจาก MIGA จะสามารถจัดหาเงินทุนได้ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าปกติด้วย

การดำเนินการของ MIGA

การรับประกันของ MIGA นั้น จะเป็นการรับประกันความเสี่ยงที่ไม่ใช่ทางพาณิชย์ (ความเสี่ยงทางการเมือง) ให้แก่ผู้ลงทุนที่ลงทุนในประเทศกำลังพัฒนาและเป็นภาคีของ MIGA ซึ่งมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ของ MIGA โดยจำแนกการประกันความเสี่ยงไว้ 4 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ความเสี่ยงในการเคลื่อนย้ายเงินทุน (Currency Transfer)
2. ความเสี่ยงในการถูกเวนคืน (Expropriation)
3. ความเสี่ยงเกี่ยวกับสงคราม การปฏิวัติ และการก่อความไม่สงบ (War, revolution and civil disturbance)

disturbance)

4. ความเสี่ยงเกี่ยวกับการไม่ทำตามสัญญา (Breach of Contract)

ทั้งนี้ ผู้ลงทุนสามารถเลือกที่จะให้ MIGA ประกันความเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือประกันทั้งหมดได้แล้วแต่ความต้องการ ซึ่ง MIGA สามารถรับประกันได้สูงสุดถึง 90% ของเงินลงทุนของแต่ละโครงการหรือไม่เกิน 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ. และไม่ได้กำหนดวงเงินรับประกันขั้นต่ำสุดไว้

สำหรับอัตราเบี้ยประกันจะอยู่ระหว่าง 0.25% ถึง 1.25% คอปีของจำนวนเงินที่รับประกัน และไม่มี การกำหนดค่าธรรมเนียมขั้นต่ำเอาไว้ โดยระยะเวลาการรับประกันโดยทั่วไป 15 ปี แต่สามารถขยายได้ถึง 20 ปี แล้วแต่โอกาสและโครงการนั้น ๆ

ผู้ลงทุนที่มีสิทธิขอให้ MIGA รับประกัน

- (1) เป็นผู้ลงทุนที่ถือสัญชาติของประเทศที่เป็นสมาชิก MIGA แต่ไม่ใช่สัญชาติของประเทศที่ได้รับ การลงทุน
- (2) เป็นบริษัทหรือกิจการที่จดทะเบียนและมีสถานประกอบการในประเทศสมาชิก MIGA หรือเป็น บริษัทที่มีผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ถือสัญชาติของประเทศสมาชิก ทั้งนี้ รัฐวิสาหกิจที่สามารถขอความคุ้มครองได้ ต้องเป็นรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการในเชิงพาณิชย์

ประเภทและรูปแบบการลงทุน

MIGA กำหนดประเภทและรูปแบบการลงทุนที่อยู่ในข่ายได้รับประกันไว้ค่อนข้างกว้าง โดยการ ลงทุนดังกล่าวอาจเป็นการลงทุนใหม่ หรือการซื้อกิจการหรือการเข้าร่วมลงทุนในรัฐวิสาหกิจที่แปรสภาพ ซึ่งการ ลงทุนที่ขอเอาประกันได้มีหลายรูปแบบ เช่น

- การลงทุนโดยการซื้อหุ้นหรือหลักทรัพย์โดย ไม่จำกัดจำนวนหุ้นขั้นต่ำที่ต่างชาติเป็นผู้ถือ หุ้นบุริมสิทธิ การร่วมทุนโดยถือเสียงข้างน้อย การให้สินเชื่อผู้ขาย
- การให้เงินกู้ (loans) ระยะกลางหรือระยะยาวที่มีระยะเวลาการใช้คืน โดยเฉลี่ย 3 ปี
- การลงทุนที่ไม่อยู่ในรูปหลักทรัพย์หรือตัวเงิน (non-equity investment) สัญญาเหมา เบ็ดเสร็จ (turnkey contract) ฯลฯ การลงทุนในประเภทนี้มีเงื่อนไขว่าระยะเวลาการลงทุนต้องไม่ต่ำกว่า 3 ปี และเป็น โครงการที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาประเทศผู้รับการลงทุน

สถานปัจจุบัน

ประเทศไทยได้ลงนามเป็นเข้าเป็นสมาชิก MIGA เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2539 และจะให้สัตยาบันเมื่อ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการค้าดำเนินงานของ MIGA มีผลบังคับใช้แล้ว และชำระค่าหุ้นแรกเริ่มเพื่อเป็นสมาชิกที่ สมบูรณ์ของ MIGA (ปัจจุบัน ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ เป็นสมาชิก MIGA แล้ว)

**ความเป็นมาในการดำเนินการเพื่อเข้าเป็นสมาชิกสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี
(Multilateral Investment Guarantee Agency – MIGA)**

กระทรวงการคลังได้ดำเนินการเพื่อเข้าเป็นสมาชิก MIGA ดังนี้

1. กระทรวงการคลังได้รับการทาบทามจากสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี (Multilateral Investment Guarantee Agency – MIGA) ให้ประเทศไทยสมัครเข้าเป็นสมาชิกของ MIGA กระทรวงการคลังจึงได้ประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงยุติธรรม และธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อหารือถึงความเหมาะสมในการที่ประเทศไทยจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรดังกล่าว และได้พิจารณาถึงขั้นตอนการดำเนินการเพื่อเตรียมการรองรับพันธกรณีของการเป็นสมาชิกด้วย ซึ่งทุกหน่วยงานเห็นชอบด้วยกับการที่ประเทศไทยจะสมัครเข้าเป็นสมาชิก MIGA และขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ

2. กระทรวงการคลังได้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบกับการที่ประเทศไทยจะสมัครเข้าเป็นสมาชิก MIGA และการเตรียมการเพื่อรองรับพันธกรณีของการเป็นสมาชิกฯ ใน 3 ด้าน (รายละเอียดตามสำเนาหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) คือ

2.1 ด้านการเงินซึ่งจะต้องมีภาระในการชำระค่าหุ้นแรกเริ่ม 20% ของค่าหุ้นทั้งหมด หรือ 911,044 เหรียญ สหรัฐ. หรือประมาณ 33.7 ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน 1 เหรียญ สหรัฐ. เท่ากับ 37 บาท)

2.2 ด้านกฎหมายซึ่งจะต้องพิจารณาออกพระราชบัญญัติให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันแก่เจ้าหน้าที่และทรัพย์สินของ MIGA และให้นิติฐานะของ MIGA รวมทั้งการยกเว้นภาษีอากรให้แก่ MIGA และเจ้าหน้าที่ของ MIGA

2.3 ด้านหน้าที่ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของกระทรวงการคลังในการพิจารณาและให้ความเห็นชอบการรับประกันความเสี่ยงของ MIGA ในการลงทุนของประเทศสมาชิกอื่นในประเทศไทย และให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทำหน้าที่รับฝากเงินสกุลท้องถิ่นที่ชำระเป็นค่าหุ้นสำหรับการสมัครเข้าเป็นสมาชิก และรับฝากทรัพย์สินของ MIGA

ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2539 เห็นชอบด้วยกับที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณากร่างกฎหมายเพื่อรองรับพันธกรณีของการเป็นสมาชิก MIGA นั้นให้กระทรวงการคลังหารือกับกระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงยุติธรรม เพื่อพิจารณากร่างกฎหมายดังกล่าว รวมทั้งให้ดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา 224 ที่ต้องนำอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้ง MIGA ให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนที่จะได้มีการให้สัตยาบัน (Ratification) เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสมาชิกที่สมบูรณ์ของ MIGA ต่อไป

6 3. กระทรวงการคลังได้ดำเนินการตามที่คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายดังนี้

3.1 ได้ดำเนินการให้มีการลงนามในอนุสัญญาจัดตั้ง MIGA โดยปลัดกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2539

3.2 ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอร่างกฎหมายเพื่อรองรับการเป็นสมาชิกฯ นั้น กระทรวงการคลัง ได้เชิญผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงยุติธรรม มาร่วมหารือและได้ขอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของ MIGA พ.ศ. ... และได้จัดทำคำแปลอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้ง MIGA เสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามขั้นตอนของการออกกฎหมาย ดังนี้

- 1) นำเสนออนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้ง MIGA พร้อมคำแปลให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- 2) ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี พ.ศ. ....

ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2541 ได้มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอทั้งสองข้อ โดยในส่วนของร่างพระราชบัญญัตินั้นได้ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นต่อไป

4. รัฐสภาในการประชุมสมัยสามัญนิติบัญญัติ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2541 ได้มีมติเห็นชอบอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี (Convention Establishing Multilateral Investment Guarantee Agency)

5. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาตรวจร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี พ.ศ. .... แล้วและได้มีการแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำและนำเสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรต่อไป (ซึ่งคณะอนุกรรมการกลั่นกรองงานของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 26 สิงหาคม 2542)

6. สำหรับการยกเว้นภาษีอากรให้แก่ MIGA พนักงานเจ้าหน้าที่ของ MIGA และยกเว้นภาษีอากรสำหรับค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมที่ MIGA จ่ายให้เจ้าหน้าที่นั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้รวมการยกเว้นภาษีอากรดังกล่าวไว้ในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี พ.ศ. .... ด้วย โดยไม่ต้องแยกออกเป็นพระราชกฤษฎีกาลบหนึ่ง เนื่องจากในปัจจุบันกฎหมายอนุวัติการเพื่อรองรับพันธะกรณีของการเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศนั้นนอกจากจะให้ความคุ้มครองแก่ตัวองค์กรและเจ้าหน้าที่แล้วยังให้รวมถึงการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีไว้ เพื่อจะได้สะดวกในการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการอ้างอิงกฎหมายเพียงฉบับเดียว

7. เมื่อร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว กระทรวงการคลังจะแจ้งให้กระทรวงการต่างประเทศทราบและให้ออกสัตยาบันสารส่งให้ MIGA เพื่อเป็นการให้สัตยาบัน และหลังจากนั้นจะต้องชำระค่าหุ้นแรกเริ่ม 20% ของค่าหุ้นทั้งหมดภายใน 90 วัน หลังจากที่ให้สัตยาบันแล้ว ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีครั้งดังกล่าวได้เห็นชอบให้กระทรวงการคลังเจียดจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงการคลังก่อน และหากไม่เพียงพอให้ใช้จากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น โดยให้ตกลงกับสำนักงานประมาณ สำหรับค่าหุ้นส่วนที่เหลือให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามความจำเป็นเมื่อมีการเรียกชำระต่อไป ซึ่งกระทรวงการคลังจะได้เร่งดำเนินการต่อไป แต่เพื่อไม่ให้เป็นการแก้ไขงบกลาง ประกอบกับคาดว่ากฎหมายอนุวัติการจะมีผลใช้บังคับได้ภายในปี 2542 หรือต้นปี 2543 กระทรวงการคลังจึงได้ขอแปรญัตติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2543 สำหรับการชำระค่าหุ้นแรกเริ่มของ MIGA ไว้ด้วยแล้ว

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

กองนโยบายการออมและการลงทุน

MIGA Member Countries (150)

Industrialized Countries (22)

Australia, Austria, Belgium, Canada, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Iceland, Ireland, Italy, Japan, Luxembourg, Netherlands, Norway, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland, United Kingdom, United States

Developing Countries (128)

AFRICA: Angola, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Cameroon, Cape Verde, Congo (Republic of), Congo (Democratic Republic of), Côte d'Ivoire, Equatorial Guinea, Ethiopia, Eritrea, Gambia, Ghana, Guinea, Kenya, Lesotho, Madagascar, Malawi, Mali, Mauritania, Mauritius, Mozambique, Namibia, Nigeria, Senegal, Sierra Leone, Seychelles, South Africa, Sudan, Swaziland, Tanzania, Togo, Uganda, Zambia, Zimbabwe

ASIA/PACIFIC: Bangladesh, China, Fiji, India, Indonesia, Korea, Malaysia, Micronesia, Mongolia, Nepal, Pakistan, Palau, Papua New Guinea, Philippines, Samoa, Singapore, Sri Lanka, Vanuatu, Viet Nam

MIDDLE EAST / NORTH AFRICA: Algeria, Bahrain, Egypt, Israel, Jordan, Kuwait, Lebanon, Libya, Morocco, Oman, Qatar, Saudi Arabia, Tunisia, United Arab Emirates, Yemen

EUROPE/CENTRAL ASIA: Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bulgaria, Bosnia-Herzegovina, Republic of, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Estonia, Georgia, Hungary, Kazakhstan, Kyrgyz Republic, Latvia, Lithuania, Macedonia, Malta, Moldova, Poland, Romania, Russian Federation, Slovak Republic, Slovenia, Turkey, Turkmenistan, Ukraine, Uzbekistan

LATIN AMERICA / CARIBBEAN: Argentina, Bahamas, Barbados, Belize, Bolivia, Brazil, Chile, Colombia, Costa Rica, Dominica, Dominican Republic, Ecuador, El Salvador, Grenada, Guatemala, Guyana, Haiti, Honduras, Jamaica, Nicaragua, Paraguay, Panama, Peru, St. Kitts & Nevis, St. Lucia, St. Vincent, Trinidad & Tobago, Uruguay, Venezuela

Countries in the Process of Fulfilling Membership Requirements (16)

AFRICA: Central African Republic, Chad, Gabon, Guinea-Bissau, Liberia, Niger, Rwanda

ASIA / PACIFIC: Cambodia, Lao People's Democratic Rep., Solomon Islands, Thailand

MIDDLE EAST / NORTH AFRICA: Syrian Arab Republic

EUROPE / CENTRAL ASIA: Tajikistan, Yugoslavia (Federal Rep. of)

LATIN AMERICA / CARIBBEAN: Antigua and Barbuda, Suriname

Status: September 22, 1999

รายนามประเทศที่เป็นภาคีสัญญา

(ที่มา : กระทรวงการคลัง)

ข่าวจากสื่อมวลชน

รัฐสภาให้สัตยาบันกรณีไทยเป็นสมาชิกสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี

ที่มา : ข่าวภายในประเทศ (Th)

(รัฐสภา-21 ต.ค.-บิสนิวส์ : ชัยฤทธิ์ ยนเปี่ยม)

รัฐสภาได้ให้สัตยาบันเห็นชอบให้ไทยเป็นสมาชิกสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคีของธนาคารโลก ตามที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

การประชุมร่วมกันของรัฐสภานัดพิเศษในวันนี้ได้พิจารณาเรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี ซึ่งนายพิสิฐ ลี้อาธรรม รมช.คลังชี้แจงเหตุผลว่าประเทศไทยได้รับการทาบทามจากธนาคารโลกให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในสถาบันดังกล่าว ซึ่งสถาบันนี้มีรูปแบบเหมือนบริษัทประกันภัย เป็นบริษัทในเครือของธนาคารโลก และมุ่งส่งเสริมประเทศที่กำลังพัฒนา

"การดำเนินธุรกิจมีความเสี่ยง 2 ด้านคือ ด้านพาณิชย์ ที่เกิดจากความผิดพลาดในการบริหารงาน และความเสี่ยงที่อยู่เหนือความควบคุม อย่างเช่นปัญหาการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยน การโอนเป็นกิจการของรัฐ เรื่องเหล่านี้มักเกิดในประเทศกำลังพัฒนา" นายพิสิฐ กล่าว

สถาบันดังกล่าวแบ่งประเทศสมาชิกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว มีหน้าที่ให้เงินสนับสนุนและกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งจะได้รับความคุ้มครองจากสถาบัน

"องค์กรนี้ตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ให้ผู้ลงทุนระหว่างประเทศ โอนโรงงานไปสู่ประเทศที่กำลังพัฒนาเพื่อขยายฐานการลงทุน ดังนั้น จึงต้องมีการประกันความเสี่ยงให้กับผู้ที่มาลงทุน" นายพิสิฐ กล่าว

ที่ผ่านมากระทรวงการคลังได้หารือกับกระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เพื่อเตรียมการในการเข้าเป็นสมาชิก

กระทรวงการคลังจะต้องมีภาระการเป็นสมาชิกใน 3 ด้าน คือ

1. ต้องชำระค่าหุ้น ประมาณ 36.5 ล้านบาท
2. ต้องออกกฎหมายให้ออกสิทธิและความคุ้มครองต่อเจ้าหน้าที่ทรัพย์สินของสถาบันดังกล่าว และยกเว้นภาษีอากรให้กับเจ้าหน้าที่เช่นเดียวกับองค์กรของประเทศอื่น
3. ต้องให้ความเห็นชอบในการรับประกันความเสี่ยงในการลงทุนของประเทศสมาชิก และให้ ธปท. ทำหน้าที่รับฝากเงินสกุลท้องถิ่นที่ชำระเป็นค่าหุ้นสำหรับการสมัครเข้าเป็นสมาชิกและการรับฝากทรัพย์สินของสถาบัน

ความตกลงพหุภาคีด้านการลงทุน กับความพยายามของกลุ่ม OECD

สรุปจากฐานเศรษฐกิจ

(13-16 ก.ย. 2541)

วิกฤติเศรษฐกิจที่กำลังเกิดขึ้นในประเทศไทย และเอเชียรวมทั้งบางจุดบางมุมของโลกอย่างเช่น รัสเซีย และละตินอเมริกานั้น นับได้ว่า เป็นโอกาสที่ดีของนักลงทุนในกลุ่มประเทศที่ไม่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์นี้ ซึ่งแน่นอนว่า น่าจะหมายถึงกลุ่มทุนจากสหรัฐอเมริกา และยุโรปบางประเทศที่มีเม็ดเงินในปริมาณที่สามารถเข้า "ซื้อ" ทรัพย์สินและกิจการต่าง ๆ ในประเทศที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ ได้อย่างไม่ยากนัก โดยเฉพาะเมื่อประเทศผู้เป็นเจ้าของได้เปิดประตูรับการเข้ามาของกลุ่มทุนนี้อย่างเต็มที่ (อย่างเช่นประเทศไทย)

แต่จนถึงวันนี้ความคืบหน้าของกิจกรรมการขายทรัพย์สินคงดำเนินไปอย่างล่าช้า ทั้งนี้ นอกเหนือจากราคาที่กลุ่มทุนเหล่านี้คาดหวังว่า ทุกอย่างที่ถูกนำออกขายจะต้องมีราคาต่ำกว่าที่เป็นอยู่ (หากอีกหลายประเทศที่ตกอยู่ภายใต้วิกฤติเศรษฐกิจ นำทรัพย์สินออกจำหน่ายเช่นเดียวกับประเทศไทย) แล้ว ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่ทำให้กลุ่มนี้ชะลอการตัดสินใจออกไปโดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความพยายามในอันที่จะผลักดันให้เกิด "ความตกลงพหุภาคีด้านการลงทุน" (Multilateral Agreement on Investment : MAI) หรือข้อตกลงที่เกี่ยวกับการกำหนดกฎหมายระเบียบทางด้านกฎหมาย ที่ครอบคลุมและมีบทบาทสำคัญ ในการส่งเสริมให้มีกรอบการลงทุนจากต่างประเทศ

ความพยายามดังกล่าวเกิดจากการผลักดันของประเทศพัฒนาแล้วในกลุ่มที่เรียกว่า องค์การเพื่อการพัฒนาและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ หรือ Organization for Economic Cooperation and Development : OECD ซึ่งประกอบด้วยสมาชิก 29 ประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมนี ฝรั่งเศส อิตาลี อังกฤษ และเกาหลีใต้ ฯลฯ เป็นต้น ทั้งนี้ OECD ได้รวบรวมประเด็นสำคัญที่จะเอื้อประโยชน์ต่อนักลงทุนต่างชาติมากที่สุด เช่น

1) การประกันเรื่องการให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติอย่างเต็มที่ (full national treatment) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องสิทธิการเข้ามาประกอบธุรกิจในทุกสาขา (right of entry and establishment in all sectors) การได้รับสิทธิประโยชน์เท่าเทียมกันด้านภาษี การมีสิทธิเข้าไปร่วมประมูลโครงการของรัฐ และการมีสิทธิในการเช่าถือครองที่ดินเป็นต้น

2) การไม่เลือกปฏิบัติระหว่างประเทศผู้ลงทุน (MFN) และ

3) มาตรการอื่น ๆ เช่น ความโปร่งใสของกฎหมายและระเบียบภายในประเทศ การมีกลไกยุติข้อพิพาทเสรีภาพในการโอน/ส่งออกเงินตราต่างประเทศ การประกันการโอนกิจการมาเป็นของรัฐ และการจ่ายค่าชดเชยการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา นโยบายด้านแรงงานและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้กระทรวงพาณิชย์ โดยกองการค้าพหุภาคี กรมเศรษฐกิจกิจการพาณิชย์ ได้ขยายคำจำกัดความของการลงทุนในความหมายของ OECD ตาม MAI ว่า จะครอบคลุมทุกรูปแบบของทรัพย์สิน ซึ่งนักลงทุนต่างชาติเป็นเจ้าของหรือควบคุมอยู่เช่น

1) วิชากิจ ซึ่งหมายถึง นิติบุคคล หรือ Entity รูปแบบอื่น ๆ ที่อยู่ภายใต้กฎหมายของประเทศสมาชิก ไม่ว่าจะมิถิ่ไรหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าเอกชนหรือรัฐเป็นเจ้าของหรือควบคุมก็ตาม และรวมถึงการร่วมประกอบการบริษัทเงินทุน การร่วมถือหุ้น การร่วมทุน สมาคม หรือองค์การ

2) หุ้น หรือรูปแบบอื่นของการมีส่วนในทรัพย์สิน และสิทธิที่ได้จากการเข้าร่วม

ดังกล่าว

3) พันธบัตร ใบหุ้นกู้ สินเชื่อ และรูปแบบอื่น ๆ ของหนี้สิน

4) สิทธิจากสัญญา รวมถึงสัญญาจัดการหรือการก่อสร้างการผลิตหรือรายได้จาก

สัญญา

5) การเรียกร้องตามสิทธิที่เป็นเงินและมูลค่าทางเศรษฐกิจ

6) สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

7) สิทธิที่ได้ตามกฎหมาย ข้อสัญญา เช่น ข้อลดหย่อนใบอนุญาตต่าง ๆ

8) ทรัพย์สินอื่น ๆ ทุกรูปแบบไม่ว่าจะมีตัวตนหรือไม่ เคลื่อนไหวได้หรือไม่ หรือเกี่ยวข้องกับสิทธิ เช่น การเช่าซื้อ จำนอง

นอกจากนั้น ก็ยังกำหนดให้มีการคุ้มครองการลงทุนของนักลงทุนในกลุ่ม OECD ที่เข้าไปลงทุนในประเทศต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าของประเทศถือปฏิบัติรวม 4 หมวด ได้แก่

1) การปฏิบัติ ทั่วไป โดยในหมวดนี้จะกล่าวถึงการลงทุนที่จะต้องได้รับการปฏิบัติจากประเทศเจ้าบ้านอย่างเป็นธรรมและได้รับการคุ้มครองความมั่นคงอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้การปฏิบัติจะต้องไม่ด้อยกว่าที่จะได้รับจากกฎหมายระหว่างประเทศ

2) การยึดกิจการ OECD ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า อนุญาตให้รัฐบาลเจ้าของประเทศยึดคืนกิจการจากการลงทุนได้ เฉพาะในกรณีที่เป็นผลประโยชน์ต่อสาธารณชนบนพื้นฐานของการไม่เลือกปฏิบัติ โดยมีการจ่ายชดเชยอย่างเพียงพอ และไม่ชักช้าตามสภาพขั้นตอนของกฎหมายคือ ผู้ลงทุนมีสิทธิที่จะทบทวนโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายศาลหรือฝ่ายอิสระของประเทศผู้ลงทุน และใน MAI ยังกำหนดไว้อีกว่า หากมีการจ่ายชดเชยให้ล่าช้า ประเทศเจ้าบ้านจะต้องจ่ายทั้งดอกเบี้ย และความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนให้กับนักลงทุน

3) การคุ้มครองเนื่องจากการจลาจล บทบัญญัติระบุในสถานการณ์ซึ่งนักลงทุนได้รับความสูญเสียในประเทศเจ้าบ้าน เนื่องจากภาวะสงคราม หรือความขัดแย้งทางทหาร ในกรณีฉุกเฉินหรือในเหตุการณ์ทำนองเดียวกัน หลักการ คือ ประเทศเจ้าบ้านจะต้องจ่ายชดเชยให้ในกรณีดังกล่าว และต้องใช้หลักการจ่ายให้อย่างเท่าเทียมกันและไม่เลือกปฏิบัติด้วย และ

4) การโอนเงินเข้าและออกจากประเทศเจ้าบ้านที่เกี่ยวกับการลงทุน จะทำได้โดยอิสระโดยรวดเร็ว และในอัตราแลกเปลี่ยนของตลาดในวันที่โอนเงิน การโอนเงินดังกล่าว ได้แก่ เงินลงทุนเริ่มต้นผลตอบแทน การจ่ายเจียชดเชย การจ่ายเงินตามสัญญาจากการขายหรือคงสภาพคล่องของการลงทุน การจ่ายเงินที่เกิดขึ้นจากการยุติข้อพิพาท รายได้หรือการจ่ายเจียบุคคลากร เป็นต้น

เรื่องดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของ MAI ที่กลุ่มประเทศ OECD ต้องการให้ประเทศกำลังพัฒนาและกลุ่มประเทศด้อยพัฒนา รวมทั้งประเทศที่กำลังได้รับผลร้ายจากระบบเศรษฐกิจอยู่ในขณะนี้ปฏิบัติตามแบบไม่มีละเว้น ซึ่งแน่นอนว่า องค์การการค้าโลก (WTO) ที่ประกอบไปด้วยสมาชิกทั้งในกลุ่ม OECD กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา และกลุ่มประเทศด้อยพัฒนาเข้าไว้ด้วยกัน มีท่าทีที่ไม่สู้จะเห็นด้วยนัก กับ MAI ที่ว่านี้ จึงได้มีการจัดคณะทำงานขึ้นศึกษาถึงผลกระทบและความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น โดย WTO